

REVISTA ORĂSTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primeșc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva“ în Orăştie.

INSERTIUNILE:

Un sir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară 5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr. Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt să se trimit la adresa: „Minerva“ institut tipografic în Orăştie (Szászváros).

Încă un cuvînt.

Aflându-ne la începutul anului școlar, când tinerii nostri parte au părăsit vîtrele părînșteți, parte le vor părăsi azi-mâne, pentru că să urmeze mai departe studiile lor, ne ținem de datorează a mai zice încă un cuvînt, atât tinerilor nostri cari studiază, cât și în inteligenței române aflătoare prin orașele în cari studiază ei.

Știm că o parte din ei, poate parte cea mai mare, au să-și urmeze studiile la institute străine, ai căror profesori nouă Românilor numai binevoitori nu ne sunt, ba se află căte unii printre dînsii chiar răvoitori, cari pînă cu amăriștiune la desvoltarea noastră națională.

Si aceasta, este de dorit, ca tinerii nostri să o aibă în vedere.

Sunt, nu-i vorbă, și între profesorii lor străini de aceia, cari au sentimentul acela, ca să nu-i persecute numai din cauza că sunt Români.

Dar totuși nici dela acești profesori nu putem pretinde, ca să aibă față de tinerii nostri aceeași atenție, aceeași îngrijire, care ar avea-o profesorii români.

Tinerii nostri dela institute străine, dacă nu sunt tocmai persecuati, atunci sunt neglijati și lăsați de capul lor, ca să se desvoalte cum va vrea bunul D-zeu.

Si aşa stănd lucrurile, datorînța tinerilor nostri este, ca să fie căt se poate de silitori și cu purtări bune, ca să li-se

impună atât profesorilor cât și colegilor lor străini.

Un lucru acesta, credem, pe care îl poate împlini ori-și-care tinér. Deoarece pentru împlinirea acestui lucru nu se cere alta, decât să aibă purtări bune, să fie modesti, și să se ferească de ori-ce faptă provocătoare, să se distingă prin diligență, și, credem, se vor afla și între profesorii lor străini unii, cari îi vor iubi.

Si aceasta ar fi o mare bucurie și mulțumire pentru noi toți, căci prin aceasta am putea dovedi, că Românul ori-unde se află, nu este între cei din urmă, ci între cei dintâi, fiindcă e deștept, stăruitor și însetat după înaintare.

Bine ar fi, când inteligența română de prin orașele unde se află tineri de-a noi la institute străine, să se intereseze de ei și să le stee într'ajutor cu sfaturile lor.

Aceasta vîzîndu-o tinerii nostri, s'ar îmbărbăta, și s'ar strădui fiecare ca căt mai mult să corăspundă datorînțelor ce li-se impune, de-a deveni dintr'înșii bărbăti folositori națiunii lor.

Căci mulți, foarte mulți sunt acei tineri, cari săraci fiind, trăesc în niște împregiurări, în urma cărora foarte ușor alunecă pe căi greșite și-și strică toată viață, tot viitorul lor. Si căte talente frumoase nu au avut o astfel de soarte.

De aceea datoria noastră a tuturor este, ca întrucât putem, să ferim pe tinerii nostri de-a ajunge pe astfel de căi, aceasta facîndu-o, am făcut un bine nu numai tinerilor nostri, ci națiunii noastre întregi.

Dee D-zeu ca aşa să fie.

Carierele vietii.

Cariera industrială.

O veche vorbă românească zice: »a lucra nu-i rușine«. Adeverul cuprins în aceste cuvinte e atât de clar, încât nu are lipsă de explicații mai amănunte: toată lumea stie că lucrul, hănicia sunt de lăudat și de imitat. Dar judecata noastră, a Românilor, mai ales a tîranișii, e foarte unilaterală, ca să nu-i zic gresită în această privință. Știm cu toții, că a lucra nu-i rușine, dar apoi earăși cu toții facem deosebire între lucru și lucru.

Si asta nu e bine aşa.

Tîranișea noastră în conservatismul ei tradițional și de o sută de ori laudabil — de astă-dată greșete.

Crescut cu plugul în mână, tîranul nostru își ține de mândrie și datorînță totodată a-și crește copilii tot la coarnele plugului, în breazda moștenită din moșii. Dacă are bani, își duce copilul la școli să-l facă popă, avocat, medic, adeca »domn«, dar de industrie să nu-i pomenească nime. El privește cu un fel de mândrie de mojic la clasa meseriașilor, pe care o crede prea de jos pentru că el să se dimînă până la ea. Dacă te pune păcatele să-l îndemni să-și dea băiatul la vre-o meserie, te pomenești că-ți răspunde »Doame fereste, domnule. Neamul nostru au fost plugari și oameni cum se cade... De ce să-mi fac eu copilul de batjocură?«

Care va să zică, după concepția tîranișiei noastre meseriașul nu e »om cum se cade și a fi meseriaș e lucru de rușine.

Eată o părere greșită, criminal de greșită, încât n'avem destule puteri de a o reproba și de a conjura pe toți învățătorii și preotii nostri, pe toți cari sunt în atingere nemijlocită cu maselle tîranișii, să lupte din răsputeri pentru returnarea ei. Poporul nostru trebuie capacitat, luminat, măntuit de acest periculos prejudecăt; el trebuie să înțeleagă odată, că a lucra și totdeauna laudabil, ori ești plugar, ori măsar, ori protacăr; trebuie să înțeleagă, că meseriașii sunt tot atât de folositori și de necesari ca și plugarii și ca și clasa intelligentă.

Poporul trebuie măntuit de această greșală nenorocită cu atât mai vîrtoș, că nu el poartă vina, ci împregiurările favorabile altora și — vitrege noue.

Până când alte popoare se desvoltau încetul cu încetul, noi eram copleșiți de griji și de năcazuri. Când pe urmă a mai dat puțină apă și pe moara noastră, cei din jurul

nostru erau mari și tari, ear' noi eram mici și neputincioși. Si în zelul nostru de a înainta ne-am trezit deodată cu un gol, cu o lipsă în mijlocul societății noastre. Inteligență, putem zice, avem; tîranișe avem, dar intre aceste două clase sociale extreme trebuie să mai fie una: industriașii, meseriașii nostri, despre cari am putea zice, că nu-i avem. Astfel edificiul nostru național nu e complet; e ca o casă cu părăii sparți ori mai bine negațați, prin cari iue vîntul a pustiu și a gol.

Ne-am pomenit cu industriașii străini, și ne-a rămas în cap gândul nenorocit — ca o sugestie fatală — că industria e numai pe seamă străinilor. Si ca ironia să fie și mai amară, ideea aceasta se ascunde sub masca unei ridicole mândrii naționale.

Si asta nu este bine aşa.

Clasa meseriașilor este un element de putere atât de însemnat, încât lipsa lui face să se clătească din temelii toată clădirea noastră socială.

Clasa meseriașilor este clasă avută, de o sută de ori mai rentabilă ca cultivarea pămîntului, și avuția este una dintre cele dinătăi condiții pentru dezvoltarea unui popor.

Unde se duc banii nostri oare? La croitori pentru vestimente, la pantofari pentru încălțămintă, la măsari pentru mobile din casă, la ferari pentru coase și feruri de plug, cu un cuvînt: la industriașii. Si dacă astăi industriașii ar fi Români, treacă-ducă-se; dar' banii nostri ajung în mână străine, și noi contribuim astfel la întărirea străinilor și la propria noastră perdere.

Cine va zice că asta e bine aşa?

A sosit vremea să ne cugetăm serios și în această privință, să reparăm greșelile noastre și ale înaintașilor nostri. A sta cu mâinile în sin nu ar mai fi nepăsare; ar fi crimă.

Legăm deci de suflet tuturor, cari au inimă și minte de a înțelege că de mare și de dureros e golul industriei noastre, de a lupta din toate puterile pentru delăturarea lui.

Dacă tîranul nostru are mai mulți fiori, e pe cat să-ți fișe pe toți acasă. Dee-i la măiestrie. Dacă are dare de mână, și dacă băieții sunt deștepti, ducă-i la scoale, dar' numai în aceste două casuri! Căci nu e mai dureros, ca un biet tinér care e necesită a-și întrerupe studiile din lipsa de mijloace, și nu e nimic mai ridicol și revoltător totodată, ca un »domn« stupid, care ar fi putut să devină un foarte bun meseriaș, de nu l-ar fi ridicat mândria tătăneșeu la o treaptă, care nu era pentru el.

scriul pe marginea gropii și se apucă să roază căpătina morțului. Atunci ea, cu toată frica, tot își săcă curagi și scoase inelul, care i-l dăduse el, și îl aruncă, apoi o tulă la fugă căt putut.

Cum văză el inelul, înțelesă tot și îndată dete fuga în biserică, se spăla, își luă mantau și plecă după dînsa, dar' nu apucă să facă douăzeci de pași și începură a căntă coșii, ear' el peră, pe când fata fugă din toate puterile până că ajunse acasă.

Cum o văzură surorile aşa de spăriat și galbină ca ciara, începură să o întrebe, că ce a văzut și de ce este aşa de galbină, ear' ea le spuse, că nu a văzut nimic și că poate de osteneală e galbină, surorile o lăsără în pace multumindu-se cu atât.

A doua seară nu mai veni ibovnicul Anicuței la sezătoare și toate fetele și flăcăii începură să ridă de Anicuță, zicendu-i, că de ce se va fi supărat omul de pe lumea ceea-laltă de nu mai vine.

Dar' biata fată tăcea și numai inima ei știa ce suferă, în sfîrșit se sparse sezătoarea și toate fetele plecară pe la casele lor. Cum ajunse și Anicuță cu surorile ei acasă, se culcară cu toatele și adormiră, dar' numai de biata Anicuță nu se mai lipea somnul și se tot gândia la ce a văzut, însă tot gândindu-se ea aşa, deodată aude la fereastră zicendu-i: »Anicuță neică, ce ai văzut, ce ai auzit, de mi-ai aruncat inelul?«

Anicuță încremeni cănd auzi glasul strigoiului, ce să facă ea acum? Ce să-i răspundă? Se gândi mai bine să tacă, dar' el ear' o în-

FOIȚA „REVISTEI ORĂSTIEI“

Logodnica Strigoiului.

Mai era, cinstiți boeri, căci de n'ar fi fost, nu s'ar fi povestit, dar' se zice, că ar fi fost, și de aceea se povestește. Era o seară de iarnă și toate fetele erau strînsă la sezătoare și fiecare avea căte un flăcău ibovnic. Dar' numai una dintre trei surori, care era mai tinéră și mai frumoasă dintre ele, nu voia să se îndrăgească cu nici un flăcău din sat. Când ii zicea vre-unul să se dee în dragoste cu el, ea întotdeauna ridea de el și de toate suratele ei.

Ea zicea, că ei nu-i trebuie și că ea are să-și prindă un ibovnic de pe lumea ceea-laltă, vrînd să inteleagă prin asta, că să fie un strîn, ear' nu din sat dela dînsa. Tot zînd ea aşa cătră toate fetele și rîzînd de ele, că au a face cu flăcăi din sat, care nu sunt decât niște neghiobi, toate fetele prinseră năcaz pe dînsa, până chiar și surorile ei. Într-o seară, când se apucase toate să-i zică, oare cum se poate să nu-i placă ei nici un flăcău dintre toți, care își băteau capul și ea le răspundeai.

»V'am spus, că eu nu vreau decât om de pe lumea ceea-laltă, eată, că intră un tinér foarte frumos pe ușă și se duse drept la dînsa, zicendu-i: Eată, Anicuțo, eu sunt om de pe lumea ceea-laltă, cum dorești tu.«

Ea îl primi cu bucurie și începă să între cu el în vorbă, fiind foarte mândră cătră fetele celelalte, că nici una nu avea ibovnic aşa de frumos cum era al ei. El era un bărbat înalt, cu ochi negri, cu păr creț și foarte tinér, îmbrăcat foarte frumos și cu o mantă lungă și largă aruncată pe umăr.

Toate fetele rămaseră cu gura căscată când îl vîzură și nu mai puteau de năcaz, cum să aibă ea un ibovnic aşa de frumos și de galant, cum nu mai vîzuseră ele până atunci. Toate să căsnăiau ca să-i găsească vre-un cusur, dar' nu putură.

A doua seară când veni el, se puseră ear' cu toatele să-i privească, ca doar' de vor găsi ceva, și tot uitându-se ele la dînsul, vîzură că are picioare de cal.

Când se stirși sezătoarea, n'apuca el bine să plece și toate fetele începură să rîză de Anicuță și să-i zică: »Ei, ce mai ibovnic mai și tu, cu picioare de cal.«

Cum auzi fată aşa, se îngălbini de ciudă și le zise: »Voi de năcaz, că al meu e mai frumos, nu știi ce să mai zicești, lasă să fie, lasă, că măne seară când va veni o să mă uit și eu să văd, dacă aşa e cum ziceți voi?«

A doua seară, cum ii veni ibovnicul, cea dintâi treabă a Anicuței fu, ca să se uite la picioarele lui, și vîzură și dînsa, că aşa era. Cum văză fată, se întristă și vorbă foarte puțin și rece cu el.

După ce se sparse sezătoarea, fetele începă să-i zică: »Ei, aşa e cum am zis noi?«

Ai văzut și tu acuma, că noi am spus drept?«

»Da, aşa e, dar' ce să fac acum? Știți ce m'am gândit? Mâne când va veni să mă iau după el.«

»Apoi cum o să-l pozi tu urma să nu te veză el?«

»Bine, uite ce m'am gândit să fac, dacă veți vrea și voi și dacă mă iubiti:«

Toată lâna, care să-tă tors astă-seară de noi, să o fac un ghem și măne seară când va veni el, să-i prind firul de poala mantalei lui și aşa pot să mă duc după urma firului fără-ca el să mă vadă.«

»Bine, noi vomi, ziseră fetele, și se despartă poftindu-i fiecare noapte bună.«

A doua seară, după cum vorbiseră fetele, veniră ear' la sezătoare cu gândul, de a afia de ibovnicul Anicuței, că cine să fie el?«

După ce veniseră toate și toți, mai târziu ca de obicei veni și ibovnicul Anicuței, fată îl primi foarte rece, nu mai avea bucurie de dînsul și aștepta cu nerăbdare să plece mai curând ca să-l urmărească. Făcă ea ce săcă și prinse firul de manta fără-ca el să bagă de seamă, în sfîrșit sezătoarea se sparse și el plecă.

Atunci și Anicuță se luă după el; se duse, se duse, până ce ajunse la o bisericuță mică într'un virf de deal. Cum ajunse, el intră în biserică, se desbrăcă și se duse în dosul bisericii la spatele altarului și începă să răcăie la un mormînt, care se vedea nou de tot.

Fata privea cu inima bătând și ne mai putînd de frică, dar' cu toate acestea ea voia să vadă ce o să facă el ac

Părinții să-și dea bine seama, și dacă și iubesc copiii, să nu-i nenorocească cu dragoste!

Cariera industrială e mult mai sigură și mai puțin complicată ca celelalte cariere: întrat învățăcel cu 12 ani, băiatul ajunge după trei ani la primă răspunsă pentru lucru, pe când «intelligentul» nici după alți 12 ani nu va ajunge.

Un meseriaș harnic are avere din care să trăiască cinstit și e scutit de multele dăraviri și năczuri, cari se ascund sub hainele negre și cilindrelle «domnilor».

Cariera industrială nu împedează nici sborul aspirațiunilor mai înalte.

Învățăcei meseriași urmează la școala învățătorilor; dacă au patru clase gimnasiale la școala medie de industrie (Brașov, Budapesta, Cașovia), la cursul mechanic, la școala industrială de artă (Budapestă). La această școală ascultă doi ani. Absolvenții au drept de voluntariat, și de a urma la cursul comercial special. Tot cu patru clase gimnasiale se pot înscrise la cursul artistic de pictură și sculptură.

In sfîrșit cu șese clase se poate înscrise la școala de desemn și să devină profesor de desemn.

Am amintit acestea ca să arătăm frumoasa carieră, ce se oferă tinerilor industriași, cari au făcut căteva clase gimnasiale.

In sfîrșit, ca să avem o idee mai lămurită despre vastitatea terenului industrial și în consecință despre starea noastră de rămânere, amintim drept încheiere căteva cariere.

Cu I. clasă gimnasială: curs electrotehnic, curs de mașină, conducător de vapor, atelier pentru jocuri de copii, industrie de casă, școală de țesut, școală de grădinărit.

Cu II. clase: școale speciale de zidărit și lucrări de aramă, școală specială de fotografat, cursuri de desemn industrial, curs pentru arhitectură militară, școli speciale pentru industria de peatră și lut, școli speciale pentru sculptura și lustruirea petrei, examen de sculptură și faur, institut regnicolar pentru văpsirea sticlei.

Cu IV. clase: școli de mine, școala de industrie artistică (iparmüvészeti iskola), atelier pentru mechanică, institut pentru pregătirea recuizitelor de învățământ.

Cu VIII. clase: cariera de architect, de supraveghetor industrial. Alături de toate acestea mai sunt: școala de pantofari din Sibiu, susținută de reuniunea industriașilor (Gewerbeverein), școle de chelneri din Budapest, școala de croitori tot de acolo.

Ei, poftim — alegeti!

ca un păstor neadormit, pentru sdobirea lanțului întunericului spiritual, în care se află bietul țaran, i-a aplicat de preoți și învățători bărbați cu pregătiri de cari au avut, cu speranță de înaintare și emancipare.

«Omne initium grave est». Astfel marele părinte al școalei române puse începutul, cu un institut pedagogic, basat pe deviza: «Cu Dumnezeu tot înainte», și ordonă că învățătorimea, pentru înmulțirea cunoștințelor pedagogice, să se adune pentru 1—2 săptămâni, în tot anul la locuri anumite, sub președinția unor comisari consistoriali, ceea-ce apoi a provăzut-o în statutul organic §. 130.

Să bine era astăzi pentru că preoții și învățătorii se recruteau din oameni cu cunoștințe foarte elementare, cari abia știau ceci și scrieau cu cirile, cunoșteau slujba bisericească, iară despre metodul de propunere nici vorbă.

Pentru aceasta dar metodul din școală a lui az, buche, vede, de care am avut și eu noroc, reclama cu tot adinsul, să se adune învățătorimea, să i-se facă unele explicări într-ameliorarea instrucției.

Multe aș avea de vorbit despre învățătorul și școala de acum 30—50 ani, dar mărginesc la titula de mai sus și la starea noastră de azi.

Din institutul nostru «Andreas» din an în an au existat învățători tot mai apti și mai calificați, cari astăzi vorbesc despre un Rousseau, Pestalozzi, Herbert etc. cari cu demnitate și cu drag reprezentă școala română.

Ba acești pioneri ai școalei române, pot afirma cu mândrie, că posed și au cunoștință perfectă despre metodul singuraticilor discipline școlare și aceasta se explică prin însuși faptul, că Consistorul archidiecesan văzând propășirea cu pași repezi înainte, îndeamnă la unul toti maturi, toți bărbați cu știință, cultură și civilizație necesară, apti de a se conduce pe sine.

Astfel prin întărirea statutelor singuraticelor reuniuni, Consistorul archidiecesan recunoaște maturitatea și aptitudinea corporațiunii învățătoriști de a se putea conduce de sine spre binele și înflorirea școalei române.

Ca unul, care am avut parte activă în reuniune, mărturisesc adeverul expres prin acestea și cu inima sfâșiată am cedit proponerile și desbaterile din ștană a Sinodului archidiecesan referitoare la ștergerea reuniunilor învățătoriști, onoare bravilor bărbați, dascălii dascăliilor, amicilor școalei române, cari au susținut steagul nostru.

E drept, că ministrul r. u. de culte a dat ordin pentru compunerea și asternerea statutelor, ba știi și aceea, că unele reuniuni și-au și asternut statutele la Consistor, încă înainte cu 2 ani.

Si după toate acestea, un deputat sinodal vine în plenul Sinodului archidiecesan și ne timbrează de nematuri. Această timbrare neșocotită, fără cunoaștere de cauză, o declin dela adresa fiecărui învățător al archidiecesei noastre, privind o drept atentat la onoarea și reputație noastră.

Oare dă propunător și susținător nu a cugetat, că prin aceasta a degradat, în fața lumii, întreagă națiunea română?

O injurie mai mare nici inimicul cel mai incarcat nu-ți poate croi.

Si nu e mirare că s-a primit propunerea ștergerii reuniunilor învățătoriști și a ajuns inclus în sinodul archidiecesan prin astfel de înjoriri, pentru că dacă vom examina cu toată seriositatea membrii din care se compune această înaltă corporație bisericească, ne vom convinge, că mulți ocupă numai locul fără a ști mersul școalei și fără a pricepe chemarea ei.

Pentru aceea, fraților colegi, trebuie ca să dezvoltăm o lucrare energetică din toate puterile, ca în viitor să trimitem bărbați cunoștori ai causei școlare, ca astfel nu fiece laic să voteze despre ceea-ce nici idei nu are, prin ce apoi, cu votul său, să aducă un atare inclus ce jignește interesele naționale și degradează nu numai învățătorimea și cu ea școala română, dar mai mult discreditează pe însuși autorul seu, pentru că: Marele Șaguna la compunerea statutului organic a avut în vedere timpul, impregiurările și gradul de cultură și instrucțione a poporului nostru, fiind silnit a aplica de preoți și învățători astfel de oameni, cari ați deloc nu ar mai corespunde; de aceea dar a dispus în stat. org. §. 130: «Conferență învățătoriști», cari acum de peste 20 ani s-au șters, înlocuindu-se cu »reuniuni învățătoriști«, ai căror membri azi sunt până la unul toti maturi, toți bărbați cu știință, cultură și civilizație necesară, apti de a se conduce pe sine.

Si tocmai din punctul acesta de vedere întrebăm: Pentru ce să nu avem reuniune? când frații nostri din dreapta Murășului, în diecesa Aradului, pe baza statutelor aprobată de ministrul r. u. și au ținut adunarea generală, în primăvara anului acestuia, și au raportat, despre ce personal m-am convins, și cred că vor raporta totdeauna rezultatele cele mai îmbucurătoare.

Pentru ce nu suntem maturi a ne conduce? când în expediționa noastră de peste 20 ani am raportat rezultatele cele mai frumoase și nici-când nu am avut lipsă nici nu am fost constrinși la sfaturile lor propunători din Sinodul archidiecesan.

De ce să fim sub tutela unui comisar consistorial, care nu cunoaște școala română respectiv metodul singuraticelor discipline școlare, care era obiectul conferențelor de odi-nioară?

Apoi dacă nu suntem maturi, pentru ce vine Consistorul archidiecesan și ne pune de obiect al desbaterilor: »Observări asupra planului de învățământ din 1881 cuprins în normativul școlar« pentru că tot ce nu-i copt e stricăios. Prevăd însă politica de a-ți face o lege din lege cu tine însuți, și tu care ești declarat de nematur să dai sfaturi și deslușiri! Pentru ce s-a abătut Sinodul archidiecesan dela conclușele Congresului național bisericesc din 1895 Nr. prot. 110 și dela regulamentul statorit atunci §. 150, care normează împărtirea învățătorimii în »reuniuni învățătoriști«?

Oare dacă această supremă corporație, »Congresul național bisericesc«, ordonează »reuniunile învățătoriști«, nu este degradător

pentru Sinodul archidiecesan a schimba acel conclus fără nici o autorisație?

Consistorul dă circulare de supunere necondiționată, pentru împlinirea prescrișelor sale, pe când Sinodul archidiecesan nu se supune conclușelor și legii dictată de suprema autoritate bisericească? »Exempla trahunt«.

Sunt concluse cu cari Consistorul nu s-a grăbit a le inactiva așa ca cu acesta. Sperăm, că acest inclus îl vor mai cerne prin sita specialiștilor și vor ajunge la adeverătinge, că în întreaga archidiecesă nu există învățător, care să nu fie pentru reuniune. Unde este dar consumțemantul la formarea legii?!

Si tare imi place a crede, că Consistorul archidiecesan, conformându-se inclusului congresual, pe care l-a trecut cu vederea și care exchide acest degradător inclus al Sinodului, va veni la convingere și va raporta proximului Sinod archidiecesan pentru introducerea reuniunilor învățătoriști dictate de »Congresul național bisericesc«, prin Regulamentul statorit în sedința X. dela 15/27 Maiu 1895, care până în ziua de astăzi, e lege fundamentală pentru întreagă metropolia.

Si până când legea aceasta nu o schimbă acesea supremă autoritate, nici un Sinod episcopal, cu atât mai puțin cel archidiecesan nu e iertat să-și facă alte legi de ocâmuire.

Să vede, că deși a trecut acel »Regulament pentru organizarea învățământului în școalele poporale« prin mâinile multor membri din Sinod, dintre cari unii sunt membri ai Congresului, cari chiar cu votul lor au contribuit la inclusul congresual menționat, totuși și-au uitat de »drepturile și datorințele supușilor«!

Ingrigat de această nedreptate ce ni-s-a făcut și cunoșcend gradul de cultură, știință și civilizație al învățătorilor nostri, cari rivalizează cu învățătorii altor confesiuni mai libere în desvoltare și mai bine dotăți, măsuciez cu confrății ce să interesează de soartă învățătorilor și a școalei noastre.

Ea' fraților colegi, în aceste momente de grea incercare, vin a le împărtăși păerea mea.

Să mergem cu toții la »conferență« și pro primo consfătuindu-ne să cerem cu insistență dela comisarii consistoriali să ne pună spre desbatere: »Conferență sau reuniuni învățătoriști vrem noi?«

Ear' în protocol dorința noastră generală basată pe legea congresuală, să fie precisată că cu toții cerem reuniuni învățătoriști, așadar nu am mai mult nici mai puțin decât numai aceea ce ne-a dat Congresul național bisericesc în 1895 Nr. prot. 110 și este valid, ba obligator pentru întreagă metropolia.

Privitor la observări asupra planului despre care s'a mai discutat în reuniunile noastre ar fi bine să mergem pregătiți, ori apoi să ne reținem dela ori-și-ce discuție mai departe.

Ear' dacă la recursul nostru nu ni-se va împlini dorința, la alte conferențe, cu altul nu voiu participa, pentru că mă simt destul de apt și matur pentru a mă conduce.

Veritas.

Conferențe ori Reuniuni învățătoriști?

— Vocea unui învățător —

Învățătorimea română gr.-or. din archidiocesa transilvană, după o emancipație de 30 de ani, erași a ajuns, fără voia sa, la începutul de odinioară, la conferențe învățătoriști.

Si scump era acel început! pentru că părintele școalei noastre, »Marele Andrei«, șiind miseria intelectuală a poporului nostru,

trebă: »Anicuțo neică, ce ai văzut, ce ai auzit, de 'mi-ai aruncat inelul? Spune, că moare soru-ta cea mare.

Ea ii răspunse: »Las' să moară.«

Atunci el o mai întrebă odată și ea ii zise: »N'am văzut nimic.« El ear' ii zise: »Spune că moare soru-tau.

»Las' să moară.«

Atunci se auză un sgomot mare, pare că s-ar fi cutremurat pământul, și nu se mai auză nimic. A doua zi mură soru-sa.

Peste noapte ear' se pomeni cu el, întrebându-o tot că în seara trecută, și ea ii răspunse tot că nu a văzut nimic, nu a auzit nimic, și el ear' ii spuse, că moare soru-ta mijlocie, ea ii răspunse: »Las' să moară«, și a doua zi soru-sa mură.

In sfîrșit tot astăzi veni el în toate serile, până-ce mură și mormăsa și tatăl seu și mai rămase ea singură; când veni și rândul ei, ea se duse mai înainte la moașa satului și ii povestii toate întemperiile, spunându-i: »A înnoiește!«

Atunci veni moașa satului să o îngroape, o spăla, o găti trumos, și când să o ducă afară din casă, puse de sparse zidul sub fearestră și o scoase pe acolo, și în loc să o ducă și să o îngroape la biserică, o îngropă la o răspântie de drum.

După căteva zile răsără o garoafă frumoasă de pe mormântul Anicuței și în curând și înflori foarte frumos.

Intr'una din zile trecute împăratul cu oștierea pe acolo, și cel mai din urmă soldat văzut garoafa și vră să o rupă, dar deodată se pomeni cu o palmă și o voce zicându-i: Tocmai tu te-ai găsit să mă rupă, ticălosule?

Trecute împăratul, oficerii, și nu au îndrăsnit să mă rupă.

Ceialăți soldați stătură în loc și se uitau în toate părțile să vază, cine ocărește pe tovarășul lor, dar nu văzură pe nimeni și-l întrebă, el le spuse că garoafa îl ocărește.

Atunci mai mulți se grămadă împrejurul florii și uitându-se se mirau, cum poate o garoafă să vorbească. Văzând oficerii că soldații stau în loc, începură să strige la dinșii, cum au putut să-și părăsească rândurile, atunci ei le spuse pricina, și astfel dela unul până la altul, ajunse sgomotul până la împăratul de astă floare minunată.

Atunci împăratul veni și el să o văză, și mărturisi, că nu a mai văzut o sau două garoafe și frumoase ca aceea, și puse îndată de o scoase cu rădecini cu tot și ordonă că să o pună într-o oală din cele mai frumoase și să o pună în odaia lui de dormit, și astăzi și facă. Acum garoafa din drum ajunsă la împăratul. Căteva zile împăratul nu voie să ese să mănânce în sofăgerie cu oamenii curții și ceru că să-și așeze masa în odaia lui. Mai înainte de masă el avea obiceiul să se plimbe puțin prin grădină, ca să-și facă postă de mâncare.

In timpul acesta că lipsă împăratul, garoafa ei din ghiveciu, se dădu de trei ori peste cap și se tăcu o fată frumoasă, se puse la masă, și măncă, apoi ear' se dădu peste cap și se puse ear' în ghiveciu, când veni împăratul la masă, găsi toate bucatele măncate și farfurile cu gura în jos.

Când văzut el aceasta, strigă numai de către

pe servitor și-l întrebă, că ce este aceasta? Sluga cade în genunchi, spunând că el nu este nimic, deoarece nimeni nu a intrat acolo.

Împărat

ȘTIRI POLITICE

Regele Carol în Viena.

Sâmbătă la ameazi a sosit în Viena M. Regele Carol cu Regina României, pentru a privi expoziția iubilară.

In pavilionul Bosniei, M. Sa Regele Carol, s'a întâlnit, din întâmplare, cu M. Sa Regele Alexandru al Sérbiei, salutându-se foarte cordial și conștient mai mult timp.

Despre expoziția însăși, M. Sa Regele Carol și-a exprimat mulțumirea, zicând că nici o expoziție de până acum nu l-a surprins atât de mult, ca aceasta, prin bogăția nouătilor pe care le-a admirat.

Regele Sérbiei și moștenitorul de tron muntenegrean.

Din Karlsbad se vedește, că acolo se vor întâlni în curând regele Alexandru al Sérbiei cu Danilo, moștenitorul tronului muntenegrean.

CORESPONDENȚĂ

Alegerea de notar în Bobâlna.

Bobâlna, August, 1898.

D-le Redactor,

In 4 August a. c. s'a întâmplat alegerea de notar în comuna Bobâlna. Alesul notar, dl Székely Ákos, încă cu săptămâni înainte stădea cu siguranță, că dinsul va fi ales, ba și-a ceea ce vor mai fi încă puși în candidație, și anume Bugyul Sándor, notar în Hărău și Ioan Pop, despre care însă nu s'a știut că e Român, deoarece pe lângă că este străin, și numele "i-sa" cetățean Papp János, și așa poporul a ținut că e și dinsul vr'un Ungur.

Cu conducerea alegeriei a fost încredințat din partea dlui vice-comite Hollaky, pretorul Misinszki Vilmos din Geoagiu, care chemând la sine câteva biraie și inteligenți români, între cari și Kozta Bay Vazul (pe românește Vasile Costea Baesteanul, după cum se subscrise mai de demult, pe când era mai sărac), i-a făcut de aci votat cu toții pentru Székely, care în trei rânduri a fost întemeiat. Prima-dată pe 2 ani, pentru fraudarea de bani publici oficioși dela postă, pe timpul când a fost postar în comuna Ruși, actele acestei cause criminale se află sub nrul V. e. 79/157—1882 în archivul tribunalului din Deva; a doua-oară a fost judecat de tribunalul din Deva la 6 luni pentru că și-a băut grav soția, însă Curia reg. i-a redus-o la 2 luni, pe care le-a petrecut în închisoare din Deva, a treia-oară a fost pedepsit pentru opunere contra persoanelor oficioase din Jeledinți, când a voit să împuște pe Görög György acum vre-o 5—6 ani.

Toate acestea dovedesc ce trecut devenit de un atestat de paupertate are acest om, și cu toate că cei mai mari au cunoștințe despre aceasta, totuși l-au ales.

Ce zici la toate acestea, dle ministru? Pe când într-o parte a țării se pune premiu celor ce vor pune mâna pe capul lui Krivány pentru defraudări, pe atunci într-altă parte se aleg de notari astfel de oameni, cari pentru aceleași fapte au fost întemeiați.

In ziua alegeriei membrii din comuna Bobâlna și Folt s-au întrunit în casele dlui preot Dionisiu Lula pentru a se sfătu, ca cu toții să fie pentru alegerea ori și căruia candidat Român, dacă aceea va fi om de cinste și cu purtări bune.

N'au fost însă de părere aceasta membrii Nicolae Blagianu, Lazar Filip și George Mania din Bobâlna, cari încă înainte și-au dat votul lor pentru Székely, alesul domnilor.

Dl preot gr.-cat. Petru Iancu în loc că să stăruie și dinsul pe lângă popor pentru alegerea unui candidat român, umbla singur pe stradă numai că să nu convină cu nimenie, cu toate că într-o scrisoare privată dela Ioan Pap a fost rugat ca să stăruie pentru alegerea lui, recomandându-se de Român bun. Dl preot Iancu însă nu numai că n'a stăruit cu nimic pentru reușirea lui, dar n'a făcut aceasta cunoscută nici barem altor alegători, ca să stea că se află și un candidat român.

Unealtă scârboasă la această alegere s'a făcut și preotul gr.-or. din Boiu David Budoiu.

Pe membru din Cigmău i-a adus executorul Rosengarten ca pe o ciurdă de vite, venind călare înaintea lor.

Sala de alegere, atât era de îndesată de alegători și nealegători, încât mulți inteligenți au fost săliți să rămână pe afară.

Când pretorul Misinski cetește pe cei 3 candidați, numai decât se scoală pretorul David Budoiu, și făcând un semn poporului, fără însă a fi ascultat, strigă că să fie ales Székely Ákos, la ce pretorul Misinski să și grăbită zice: Deoarece votare n'a cerut și n'a

insinuat nimenei, declar de ales cu aclamație pe Székely Ákos, ceea-ce văzând poporul, s'a departat cu indignare.

Contra acestei alegeri și a procedurii se zice că s'a făcut recurs din partea celor competenți.

B.

Spania și Statele-Unite.

Din Washington se telegrafează, că Mak Kinley ar fi dat trimisului american toate îndrumările de lipsă asupra păcii. In urma acestora, America își anexează insula Luzon, celelalte insule primește Spania înapoi, dacă va garanta, că Americanii de pe ele vor fi egali tratați cu Spaniolii, în privința commerciului pe toate insulele, și dacă Spania va ceda insulele Filipine altrei puteri europene.

Sampson își renovează cu urgență flota sa de răsboiu, pentru ca la congresul de pace, trimisii americanii să atragă asupra ei atenționarea celorlalte puteri.

Se zice că locuitorii insulei Hava ar fi luat jos steagul havan de pe edificiile publice, și l'au înlocuit cu cel american.

Mak Kinley zice în proclamația sa, că oficialii ce de present ocupă posturi pe la oficiile publice pot să rămână și mai departe în postul lor, dar vor fi săliți să depună jurămînt de fidelitate față de America.

Programa

concertului și teatrului ce se vor da din prilegiul adunării generale a „Asociației” în zilele de 26—29 August a. c. la Beiuș.

a) **Prolog**, de Iosif Vulcan. Persoanele: Poetul dl George Ciuhandu, Moșneagul dl Nicolae Mihulin, O doamă d-șoara Veturia Papp, Un domn dl Vasile Nicoruța, Al 2-lea domn dl Ioan Pocioian, Al 3-lea dl Ioan D. Szilágyi. Cor, călușeri, horă.

b) Concert.

1. a) C. Porumbescu: »Marșul cântăreților«, b) Fl. Dumas: »In pădure«, cântate de corul organizat pentru festivitățile Asociației sub conducerea dlui prof. Nicolae Diamandi. 2. I. Volksbrenner: »Le fou«, exec. la pian de d-șoara Lucreția Murășan. 3. C. Porumbescu: »A căzut o rază lină«, duett, cântat de d-șoarele Ida Papp și Vioara Ignatu, acomp. la pian de d-na Hortensia Suciu n. Paguba. 4. V. Alexandri: »Balcanul și Carpatul«, poesie, decl. de d-șoara Mărioara Zige. 5. a) N. Popovici: »Hora dobrogeană«, b) G. Dima: »Sub fereastra mândrii mele«, exec. de cor. 6. a) Haydn: Sonata No 17 »Es dur«, b) »Op. posth. Valse e. moll«, exec. la pian de d-șoara Aurelia Cionca. 7. a) Thomas: »Arie de mignon«, b) I. Mureșanu: »Flori de nufăr«, c) Bizet: »Pastorale«, solo cântate de d-șoara Valeria Papp, accomp. la pian de d-na Elena Pavel n. Boiț. 8. G. Coșbuc: »Regina Ostrogojilor«, poesie decl. de d-șoara Veturia Papp. 9. a) I. Murășanu: »Peneș Curcanul«, b) G. Dima: »Mândrulită de demult«, exec. de cor. 10. a) I. Murășanu: »Olteanca«, b) I. Murășanu: »Capriciu«, exec. la pian de d-șoara Aurelia Cionca. 11. a) I. Murășanu: »Departă clopotul sună«, b) I. Murășanu: »Trecui valea«, c) G. Dima: »Mugur-Mugurel«, solo, cântate de d-șoara Valeria Papp, accomp. la pian de d-na Elena Pavel n. Boiț. 12. a) G. Dima: »Cucule cu peană sură«, b) I. Vidu: »Cât e frica«, c) I. Vidu: »Toaca«, executate de cor.

c) Teatru.

„Soare cu ploaie“, comedie într-un act de Iosif Vulcan. Persoanele: Doamna Clitan, d-șoara Illeana Fabian, Doamna Brădescu d-șoara Veturia Papp, Profira, ficea ei d-șoara Vioara Ignatu, Lina, Tița, Mimi ficele d-nei Clitan d-șoarele Amalia Lăpușan, Constanța Crișan și Marioara Steer, Pantelimon dl Aurel Crișan, Dumbrăvescu dl Iosif Maioresu, Ionel, student dl Ioan Ciordăș, Dușan dl Coriolan Steer, Conte Wladimir Klapatinsky dl Sabin Ignatu, O servitoare **. Un chelner dl Vasiliu Nicoruța.

Se petrece la băile dela Mehadia.

NOUTĂȚI

M. S. Monarchul nostru la Buziaș. Este sătuit, că din prilegiul manevrelor, Impăratul va sosi la Buziaș, la căruia gară va fi permis de către autoritățile și corporațiunile administrative, în frunte cu fișpanul comitatului Timiș. Tot fișpanul va prezenta și deputații, dintre cari nici una nu va binevenita pe Impărat cu vr'o vorbire separată. La Löcse asemenea va fi binevenită numai de către fișpan.

Orăștia și milizia. In timp de trei săptămâni, au fost incuartate pe rînd în orașul nostru reg. de inf. nr. 2, 31, 50, 51, 62, 63, și 82; mai multe esc. de husari, 3 reg. de artilerie, batalioane de vânători, și 4 reg. de honvezi, cari și-au făcut exerciții în diviziuni în jurul Orăștiei, ear' de aici au plecat pe rînd către Bănat, unde vor avea să manevreze înaintea M. S. Monarchului. Mercuri, după amiază, în săptămâna astă, au sosit cei din urmă soldați, 4000 honvezi, cari în data a două zile, Joi dimineață, au și plecat mai departe. Acum Orăștia se află fără milăie până în 8 Septembrie, când se va reîntoarce al doilea batalion dela reg. nr. 64, care staționează aici, ear' în locul unui batalion dela reg. nr. 82 va veni un batalion dela reg. nr. 63 din Bistrița.

Audiență la M. S. Regele Carol. Dl general Nepokoitschitsky, adjutanțul Tarului, a fost primit Joi în audiență de M. Lor Regele și regina României, trimis fiind de Tar a preda Suveranilor români mai multe cadouri prețioase. Cadourile Tarului pentru M. Sa Regina se ridică la suma de 200.000 lei. Trimisul Tarului a remis M. S. Regelui și o scrisoare călduroasă a Suveranului seu.

Trei focuri într'o săptămână. Marti noaptea spre Mercuri, alarmă de foc a deșteptat pe locuitorii nostri. Focul a fost în partea orașului numită Mahala. A ars însă numai un supru și niște nutreț, deoarece vecinii băgând îndată de seamă, au alergat numai decât la fața locului și l'au stins.

Joi în săptămâna aceasta, între orele 10 și 11 din zi alt foc a izbucnit într'un supru al lui Pap Laczi din strada Fabrici nr. 18, prefațând în cenușă suprul, un dughian mare, un grajd și o culină de vară. Causa izbucnirii focului este necunoscută. Proprietarul acestor edificii a fost asigurat.

Vineri, intocmai ca și Joi, pe la orele 10—11, erași a izbucnit foc în șura plină cu nutreț a unui proprietar, dar a fost îndată localizat, căci pompierii au grăbit la fața locului.

Concurs. La staționarea docentală confișională din Petros se scrie concurs. Salari anual 300 fl. și trei orgii de lemne de foc. Cei ce doresc a ocupa acest post să se înstăreze senatului școlar din Petros până în 29 August a. c.

Concert în Orăștie. Duminică în 28 August n. seara la orele 8 va avea loc în sala hotelului »Széchenyi« Concertul dat de d-na Irena de Vladai, primadona absolută dela opera comică din Paris, dela opera dramatică din Milano, Florența, Nizza, Verona, Sienna și București, cu concursul dlui Anastasie Petrovici, baritonist, dela opera mare din București. Acompaniamentul la pian va fi înăudit de d-na Alina Scrob. O parte din venitul curat este destinat copiilor săraci. Bilete se capătă în prăvălia dlor S. Corvin și fiu. Loc rezervat 1 fl. 50 cr., loc I. 1 fl., loc II. 80 cr., parterre 50 cr. Onoratul public din Orăștie este rugat a lăua parte în număr cât să poate de însemnat.

Trei medalii jubilare. »Wiener Zeitung« publică în nrul seu din 18 l. c. un ordin de armată al M. Sale și două autografe împăratăști împreună cu dispozițiunile statuare referitoare la înființarea de trei medalii comemorative. Aceste medalii sunt: 1. medalia comemorativă pentru armată și gendarmerie; 2. medalia pentru ofițeri și amploați de stat civil și 3. medalia de onoare pentru credință în serviciu de 40 ani.

DI DR. GUSTAV WEIGAND. distinsul filolog german, a fost săptămâna trecută la T-Severin, de unde a facut mai multe excursii prin județul Mehedinți, studiind cu deosebită interes la limba, moravurile și obiceiurile țărănilor români de prin acele părți.

Denumiri. Sóhalmi János, subnotar dela judecătoria cercuală din Bichiș, este numit de către ministrul de justiție ca subjude la judecătoria cercuală din Orăștie.

Asupra muzicilor militare. o toaie germană aduce stirea, că începând cu 1 Noemvrie a. c., muzicile armatei comune vor sta

exclusiv numai în serviciul armatei. Numai la prilegiuri toate deosebite vor cânta în locuri publice sau la vr'o sărbătoare familiară, și atunci numai cu concesiune dela ministerul de răsboiu.

Căsătorie. Dl Dr. Franz Statečny, medic de regiment, își va sărbători cununia cu d-șoara Elise Kootz mână, Dumineacă, în 28 l. c. — Le dorim fericire!

Immulțirea armatei germane. »Kölnische Zeitung« aduce stirea, că Germania își va înmulți armata cu 16.000 oameni, ceea-ce față de creșterea populației nu e ceva prea însemnat. Reședința nouă corp de armată va fi orașul Mainz.

Moarte pe tren. Pe drumul dintre Poarta-orientală și Teregora a murit săptămâna trecută subit d-na Simonidis, soția lui Constantin Simonidis, mare proprietar din București, care voia să călăorească spre Viena. Cărvul a fost la staționarea din Caransebeș dat jos din tren și dus într'un hotel, până ce a venit concesiunea dela ministrului, spre a-l putea transporta la București. D-na Simonidis este o femeie dintr-o familie cea mai de frunte ale Athenei, Grecia, și odinioară a fost damă de onoare a reginei Greciei. Un frate al ei e de prezent ministrul al Greciei.

Congresul editorilor de ziar din Ungaria. s'a ținut zilele acestea în Budapesta. Intre altele a decis, să se adreseze parlamentului și ministrului de finanțe cu un memorandum, în care să ceară cassarea timbrului pe publicațiile-anunțuri din ziar.

Bismarck despre Români. »Hamburger Nachrichten«, organul familiei Bismarck, anunță, că s'a pus deja în lucrare capitolul privitor la România din memorialele prințului Bismarck. Organul german adaugă: »Acet capitol, care va cuprinde 138 pagini, conține descoperiri sensaționale privitoare la Români și o indicație sau prorocire măgulitoare pentru viitorul întregului popor român.«

Tarina și fumatul. Un ziar englez povestește, că damele de onoare ale Tarinei sunt în cea mai mare agitație, pentru că Suverana le-a rugat, — ca să nu zicem le-a ordonat, — să nu mai fumeze țigări în fața ei. Ele au redactat o petiție ca să obție revocarea acestui ucaz și invocă drept argument exemplul că toate persoanele de sânge regal fumează. Intre altele ele citează pe Imperătoarea văduvă a Rusiei și pe sora sa, principesa de Wales, pe Imperătoarea Austriei, Regina-Regentă a Spaniei și aceea a Portugalei. Dintre prințese, ele mai citează pe principesa Irena, soția prințului Henri de Prusia, sora Tarinei.

Logodnă. Dl Cornel Munteanu, sergent-major dela reg. de inf. nr. 82 și d-șoara Ana Roșca din Orăștie, logodniți.

POSTA REDACTIEI.

Dlui I. E. C. în C. Vă mulțumim pentru cele trimise. Pentru noul de față a sosit tocmai când aveam foaia sub tipar, deci prea târziu. În noul viitor de sigur.

Stiri literare.

„Moda ilustrată“, ce apare în București, Str. Sărindar nr. 11 și din ce în ce mai plăcută și vrednică ca să o aibă familiile române. Nrul 31 are un conținut bogat. Afără de tipurile de haine și descrierea lor pentru dame mai cuprinde și un roman, poesii, navelă etc., foarte plăcute. O recomandăm în-deosebi damelor române.

„Gramatica Română“ pentru școalele primare este titlul unei nove cărți ce a apărut, edată de profesorul Ioan Petranu din Arad. Se ocupă într'insa cu propozițiunea simplă curată.

O istorie poporala a răsboiului rusu romano-turc din anul 1877—78 va fi în curând în tipar din măiastră peană a poetului G. Coșbuc. Cei care au avut ocazia să asculta câteva probe cete de poet, laudă cu deosebire limba frumoasă a lui și puterea intuitivă, cu care descrie episoadele. Putem deci sără indoială să ne așteptăm la o îmbogătire a literaturii noastre cu o lucrare de adevărată valoare literară.

FEL DE FEL

Un ultim cuvânt. Dl Al. Radu a tradus după Weber următoarea epigramă:

Un om văză pe dracu într'o icoană

Tinând în a sa ghiară o cocoană...

„Ea nu-i a mea“, — exclamă el voios:

„A mea de sigur ochii i-ar fi scos.“

Varietate hazlie. Cetățeanul Păcală intră la un librărie.

— Te rog, domnule, să-mi dai o carte de cetire pentru copilul meu, care merge la școală.

— In ce clasă e?

— Cum?

— Te întreb, dacă e în clasa șântâiea, ori intră două, ori intră treia....

— Oamenii săraci nu pot umbra cu trenul; ei merg pe jos.

Cum cugetă fiul despre tatăl seu. În etate de 10 ani fiul crede, că tatăl seu știe foarte mult; în etate de 15 ani el tocmai atât știe cât tatăl seu; întrul de 20 de ani crede, că știe încă odată cât tatăl seu; în vîrstă de 30 de ani abia mai poate cere sfat dela tatăl seu în etate de 40 de ani, că totuși tatăl seu știe cu ceva mai mult; în etate de 50 ani știe a cere sfaturi dela tatăl seu și când este de 60 de ani — când tatăl nu mai trăiește — redede, că răposatul tată totuși a fost cel mai înțelept din lume.

O floare curioasă. — În provincia Oaxaca din Mexico, există o floare, care în cursul zilei își schimbă culoarea în trei feluri. Când se face ziua este albă, apoi cu cât soarele se înalță, ea se roșește treptat, așa că la 12 ore este de tot roșie, începe apoi să se coloreze încet-încet violet, încât la 6 seara este de tot albastră. În timpul nopții se albește iar, pentru a se roși îndată ce soarele răsare. Floarea are un parfum frumos, pe care însă nu și-l dă de cât o oră sau două pe zi, când este roșie.

Multumită publică.

Ca să putem termina noua biserică din comuna noastră să milostivit a ne ajutora cu bani!

Ilustritatea Sa domnul Zeno Mocsonyi din Bulciu cu 10 fl.; dl Iosif Popescu din Cerbia ni-a trimis bani dela popor la lista nr. 378 suma de 3 fl. 10 cr.; la lista nr. 1207 ni-a sosit dela Oficiul paroch. din Greovacz 1 fl.; cu lista nr. 1112 ni-a sosit din Săcașul-Unguresc prin on. Oficiu paroch. dela 27 contribuenți 4 fl. 40 cr.; dl preot Pavel Popa din Sialacuta ni-a trimis la Lista nr. 86 suma de 3 fl.; dl Maurițiu Klein din Gurasada ni-a trimis cu lista nr. 95 suma de 2 fl.; dl George Popoviciu, preot în Cliciova ni-a colectat cu lista nr. 1063 dela 27 contribuenți 7 fl. 45 cr.; dl Teodor Baianț, preot în Românești ni-a trimis la lista nr. 1086 suma de 2 fl.; cu lista nr. 1561 dl preot Teodor Vușean din Bucuroaia ni-a adunat dela 2 contribuenți 2 fl.; dl Iosif Indriș, comerciant în Bacăinț ni-a trimis la lista nr. 61 suma de 1 fl.; cu lista nr. 1206 ni-a colectat dl preot Mateiu Popoviciu din Goruia dela 2 contribuenți 5 fl. 50 cr.; la lista nr. 1665 ni-a

trimis dl preot George Leucuța din Coroiu dela comuna biserică 1 fl.; dl Alexandru Pătrău, preot în Chergău ni-a trimis la lista nr. 106 suma de 1 fl.; dl preot Ioan Balșan și soția din Bulbuc ni-a trimis la lista nr. 46 suma de 5 fl.; dela on. comitet paroch. din Chișorosin am primit la lista nr. 1543 suma de 1 fl.; dela on. Oficiu paroch. din Sacul am primit cu lista nr. 1051 dela 2 contribuenți 80 cr.; dela on. Oficiu paroch. din Fizeș am primit la lista nr. 1243 suma de 1 fl.; dela on. Oficiu paroch. din Birchis am primit cu lista nr. 1431 suma de 1 fl. 40 cr.; dela biserică gr.-or. din Almaș am primit cu lista nr. 1332 suma de 1 fl.; dl preot George Popescu din Musca ni-a adunat cu lista nr. 1499 dela 43 contribuenți 4 fl. 73 cr.; dl preot Niculae Cristea din Valea-Bulzului ni-a trimis la lista nr. 325 suma de 1 fl.; dela on. Oficiu paroch. din Rudaria am primit la lista nr. 1019 suma de 4 fl.; dl preot Ioan Murgu ni-a colectat cu lista nr. 1188 din Sasca-Montară dela 4 contribuenți 1 fl. 50 cr.

Mulțumim în numele credincioșilor nostri pentru toate aceste binefacări. D-zeu le răspătească cu bine ceresc, atât donatorilor cât și celor care au ostenit pentru noi.

Mulțumim sincer dlui Florean Budiu din Zam, că și de astădată s'a arătat foarte marinimos de ne-a donat 50 legături de lajuri în scopul pregătirii unui gard în jurul bisericii, încât prin aceasta lipsita noastră biserică e scutită de o cheltuială însemnată.

Câmpuri-Surdur, la 8/20 August 1898.

La însărcinarea comunei bisericești:

Ioan Budou, George Igref.
preot. epitrop.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Szám 593—1898 (376) 1—1
kir. végreh.

Arveresi hirdetmény.

Alulirott kir. birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. jbiróságnak 2344/1898. polg. számu végzése folytán Dr. Böck Arnold szászvárosi ügyvéd által képviselt Braunn Ignacz budapesti czég mint alapfoglaltájával birólag le és felülfoglalt 550 fratra becsült teljesen felszerelt szkyzygyár és üvegek és gyapotból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtak.

Mely árverésnek megtartására, a szászvárosi kir. járásbiróságnak 1898. évi V. I. 136/3. számu végzése folytán hatalidől Kudsir kőzségében levő adós lakására **1898. évi augusztus hó 31. napjának délelőtti 9 órája** kitüzetik azzal, hogy az 1881. évi LX. t-cz. 107. és 108. §-a értelmében az érintett ingóságok csak készpénz mellett és esetleg becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Szászvároson, 1898. évi augusztus hó 8-án.

Rácz Árpád,
kir. bir. végrehajtó.

Bekanntschafft.

In einer Provinzstadt Siebenbürgens sucht ein kaufmännisch gebildeter junger Mann, Christ, 30 Jahre alt, der 3 Landessprachen mächtig, selbstständigen Gemischtwarenhandlung Bekanntschafft eines Mädchens oder Kinderlosen Witwe behufs Ehe kennen zu lernen. Konfession Nebensache, Mitgift 1000—2000 fl. für das Vergrößern des Geschäftes jedoch erwünscht Briefe mit Beischluss der Photographie zur adressieren Wilhelm Kirchberger, Broos, Siebenbürgen. Discretion Ehrensache.

(374) 2—3

„CASSA DE PĂSTRARE ÎN MERCUREA“

SOCIETATE PE ACTII

Primeste depuneri spre fructificare sub următoarele condiții:

1. Depuneră făcute de particulari cu anunț de 30 zile cu **5%**.
2. Depuneră făcute de particulari cu anunț de 3 luni cu **5 1/2%**.
3. Depuneră făcute de biserici, școale, corporații culturale, ori cu scop de binefacere cu **6%**.

Permitând starea cassei, depunerile se replătesc îndată și fără anunțare.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin societate.

Regulament special pentru depuneri, la cerere se trimite ori și cui gratuit. Depuneră, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă cu reîntoarcere ei.

(291) 15—

DIRECTIUNEA

„Cassei de păstrare în Mercurea“

SOCIETATE PE ACTII

Drumul terii Nr. 3.

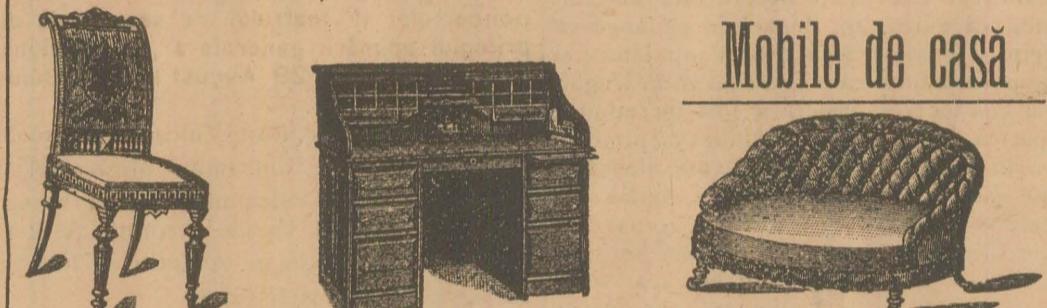
Casa proprie.

ATELIER de TEMPLAR

SI

DEPOSIT DE OBIECTE FUNEBRALE!

Subscrisul îmi iau voe să atrag binevoitoarea luare aminte a onor. public din **Orăștie și jur**, asupra bogatului meu magazin cu tot felul de

precum: **scaune, paturi, mese, dulapuri, canapele**, etc. ce să află totdeauna gata, ori, la dorință, să gătesc după plac și în grabă!

Îmi recomand mai departe

Depositul de lucruri trebuincioase la înmormântări,

Sunt 19 ani decând am aceste bogate magazine, în casele mele proprii (drumul terii Nr. 3), ear' acum le-am aranjat și îmbogățit de nou și temeinic.

Rugând onoratul public pentru numeroase comande, ii promit lucru bun cu **prețuri foarte ieftine!**

George Brassai

măsar.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMÍ, SOCIETATE PE ACTII IN ORĂȘTEIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneră: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000.

(293) 20—

Institutul face următoarele operații, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de **8%**;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu **5** și cu **5 1/2**, ear' dela corporații culturale cu **6%**;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arrendează și exarendează realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijloacele operații, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în bioului institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcționea.